

# ฐานข้อมูลวัฒนธรรม

- ศาสนา
- ศิลปะ
- วัฒนธรรม
- ประเพณี
- ภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองป่าก่อ

อำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย

## ฐานข้อมูลด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

### ฐานข้อมูลด้านศาสนา

วัด/สำนักสงฆ์	10	แห่ง
มัสยิด	-	แห่ง
ศาลเจ้า	-	แห่ง
โบสถ์ คริสต์จักร	1	แห่ง

### วัดในเขตพื้นที่ตำบลหนองป่าก่อ อำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย

หมู่ที่ 1	บ้านห้วยสัก	ชื่อ	วัดห้วยสัก
หมู่ที่ 2	บ้านป่าซางงาม	ชื่อ	วัดป่าซางงาม
หมู่ที่ 3	บ้านหนองป่าก่อ	ชื่อ	วัดหนองป่าก่อ
หมู่ที่ 4	บ้านวังเขียว	ชื่อ	วัดวังเขียว
หมู่ที่ 5	บ้านศรีบุญเรือง	ชื่อ	วัดศรีบุญเรือง
หมู่ที่ 6	บ้านใหม่พัฒนา	ชื่อ	วัดบ้านใหม่สามัคคีธรรม
หมู่ที่ 7	บ้านศิริสุวรรณ	ชื่อ	วัดสุวรรณคีรี
หมู่ที่ 8	บ้านวังเขียว	ชื่อ	วัดวังเขียว
หมู่ที่ 9	บ้านทุ่งโป่ง	ชื่อ	วัดศรีสว่างวัฒนา
หมู่ที่ 10	บ้านใหม่พัฒนาใต้	ชื่อ	วัดบ้านใหม่พัฒนา

### โบสถ์ คริสต์จักรในเขตพื้นที่ตำบลหนองป่าก่อ อำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย

- หมู่ที่ 8 บ้านวังเขียว

### การนับถือศาสนาของประชากรในเขตพื้นที่ตำบลหนองป่าก่อ อำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย

ตำบลหนองป่าก่อ มีประชากรในอยู่อาศัยในเขตพื้นที่ ทั้งหมด 4,652 คน แยกเป็น

- ประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 95 ของประชากรทั้งหมด
- ประชากรที่นับถือศาสนาคริสต์ คิดเป็นร้อยละ 5 ของประชากรทั้งหมด

## กลุ่มอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลหนองปาก่อ

### 1. บ้านห้วยสัก หมู่ 1

- กลุ่มอาชีพ 5 กลุ่ม
- |        |                                      |           |        |
|--------|--------------------------------------|-----------|--------|
| ได้แก่ | 1. กลุ่มข้าวโพด                      | 50 หลังคา | 100 คน |
|        | 2. กลุ่มน้ำบวกรใจ ถวายในหลวง (ประมง) |           | 30 คน  |
|        | 3. กลุ่มธนาคารข้าว                   | 123       | คน     |
|        | 4. กลุ่มเลี้ยงหมู                    | 20        | คน     |
|        | 5. กลุ่มเลี้ยงวัว                    | 60        | คน     |
|        | 6. กลุ่มทอผ้า                        | 65        | คน     |

### ผู้มีความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่าง ๆ ในชุมชน

#### แพทย์แผนไทย/สมุนไพร/หมอพื้นบ้าน ได้แก่

1. นายแก้ว.....วังมา..... ที่อยู่ 73 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก... รายละเอียดทำพิธีสะเดาะเคราะห์
2. นายสุข.....ปวงมาลัย... ที่อยู่ 28 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก... รายละเอียดใช้คาถาเป่า หมอดู
3. นายเป็ง.....ลาคลี..... ที่อยู่ 37 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก... รายละเอียดใช้คาถาเป่า หมอดู
4. นายผัด.....ลาคลี..... ที่อยู่ 13 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก... รายละเอียดใช้คาถาเป่า
5. นายคำ.....รุ่งดี..... ที่อยู่ 94 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก... รายละเอียด ใช้คาถาเป่า หมอดู
6. นายวงศ์.....สุใจ..... ที่อยู่ 68/1 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก... รายละเอียดใช้คาถาเป่า หมอดู
7. นายสุขแก้ว...เสาร์แก้ว... ที่อยู่ 45 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก... รายละเอียดใช้คาถาเป่า หมอสมุนไพร

#### ผู้อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม/ประเพณีท้องถิ่น ได้แก่

1. นายสมบุญ...สมเมือง... ที่อยู่ 16 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก... รายละเอียด ปู่จรรย์
2. นายสุข...ปวงมาลัย... ที่อยู่ 28 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก... รายละเอียด หัวหน้าเผ่าพิธีกรรมของหมู่บ้าน
3. นายบุญนั้ง...กว้างยาง... ที่อยู่ 88 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก... รายละเอียด หัวหน้าเผ่าพิธีกรรมของหมู่บ้าน

#### งานฝีมือต่างๆ เช่น ช่างไม้ ช่างปั้น ช่างแกะ หัตถกรรม/จักสาน ทอผ้า ได้แก่

1. นายสีจันทร์...ลาพาแฉ... ที่อยู่ 89 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก... รายละเอียด ช่างไม้/ช่างปูน
2. นายคำ...คำปา..... ที่อยู่ 49 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก.....รายละเอียด ช่างปูน
3. นายก้อนหล้า...วิชาเร็ว... ที่อยู่ 61 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก... รายละเอียด ช่างไม้
4. นายลีชาย...ใจดี... ที่อยู่ 86 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก... รายละเอียด ช่างไม้/ช่างปูน
5. นายบุญนาค...กว้างยาง... ที่อยู่ 4 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก... รายละเอียด ช่างแกะสลัก

6. นางต๋นแก้ว...ไชยลังกา ที่อยู่ 6 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก รายละเอียด หัตถกรรมชนเผ่า (ทอผ้าแบบมือ)
7. นายศุภกร...คำตะ ที่อยู่ 69 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก รายละเอียด ช่างปูน.....

**ผู้มีความรู้ด้านการเกษตร เช่น การเพาะปลูก ขยายพันธุ์ การปรับใช้เทคโนโลยี ได้แก่**

1. นายสุชาติ ลีชาย ที่อยู่ 55 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก รายละเอียด การเพาะกล้าไม้
2. นายสายทอง ลาพาแวง ที่อยู่ 40 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก รายละเอียด การเพาะเมล็ดพันธุ์ข้าว
3. นายอุดม มาสุข ที่อยู่ 79 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก รายละเอียด การเพาะพันธุ์กล้าไม้

**ผู้มีความสามารถด้านการบริหารจัดการกลุ่ม/คน ได้แก่**

1. นายแก้ว สุวรรณ ที่อยู่ 22 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก รายละเอียด กองทุนหมู่บ้าน
2. นายอุ้นเรือน ไชยลังกา ที่อยู่ 6 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก รายละเอียด กลุ่มออมทรัพย์
3. นายสีจันทร์ ลาพาแวง ที่อยู่ 89 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก รายละเอียด กลุ่มปุ๋ยหมัก
4. นางศรีทอง ก้างยาง ที่อยู่ 70/1 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก รายละเอียด กลุ่มทอผ้าปวากะญอ
5. นายสุขมา วันรส ที่อยู่ 98 หมู่ 1 บ้านห้วยสัก รายละเอียด กลุ่มผู้ใช้น้ำ

## 2. บ้านป่าซางงาม หมู่ 2

กลุ่มอาชีพ	5	กลุ่ม
ได้แก่	1. กลุ่มข้าวโพด	30 หลังคา 60 คน
	2. กลุ่มน้ำบวก+ใจ ถวายในหลวง (ประมง)	18 คน
	3. กลุ่มธนาคารข้าว	120 คน
	4. กลุ่มเลี้ยงหมู	20 คน
	5. กลุ่มเลี้ยงวัว	30 คน

### ผู้มีความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่างๆ ในชุมชน

#### แพทย์แผนไทย/สมุนไพร/หมอพื้นบ้าน ได้แก่

1. นายขาว	จันทา	ที่อยู่ 106 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม	รายละเอียด	ทำพิธีสะเดาะเคราะห์
2. นายแก้ว	รุ่งดี	ที่อยู่ 40/1 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม	รายละเอียด	ใช้คาถาเป่า หมอดู
3. นายจำเริญ	ก้ำยาง	ที่อยู่ 21 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม	รายละเอียด	จับเส้นเอ็น นวด

#### ผู้นุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม/ประเพณีท้องถิ่น ได้แก่

1. นายสุแก้ว	ลีซาย	ที่อยู่ 10 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม	รายละเอียด	ปู่จารย์
2. นายเต็ม	อูมา	ที่อยู่ 36 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม	รายละเอียด	ดอนปู่ตา (หัวหน้าเจ้าที่)
3. นายจันทร์	ก้ำยาง	ที่อยู่ 13 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม	รายละเอียด	ดอนปู่ตา (หัวหน้าเจ้าที่)

#### งานฝีมือต่างๆ เช่น ช่างไม้ ช่างปั้น ช่างแกะ หัตถกรรม/จักสาน ทอผ้า ได้แก่

1. นายดีแก้ว	ดอกจ้อย	ที่อยู่ 111 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม	รายละเอียด	ช่างไม้
2. นางอุสนา	ปวนทา	ที่อยู่ 41 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม	รายละเอียด	หัตถกรรมชนเผ่า (ทอผ้าแบบมือ)
3. นายศรีมูล	ลีซาย	ที่อยู่ 18 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม	รายละเอียด	ช่างปูน
4. นายแก้วดี	พีใจ	ที่อยู่ 71 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม	รายละเอียด	จักสาน

#### ผู้มีความรู้ด้านการเกษตร เช่น การเพาะปลูก ขยายพันธุ์ การปรับใช้เทคโนโลยี ได้แก่

1. นายกั้ง	คำตะ	ที่อยู่ 58 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม	รายละเอียด	การปลูกยางพารา
2. นายจันทร์แก้ว	ก้ำยาง	ที่อยู่ 117 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม	รายละเอียด	การเพาะเมล็ดพันธุ์ข้าว ก.ข.6
3. นายจินดา	ก้ำยาง	ที่อยู่ 103/1 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม	รายละเอียด	การเพาะหอยหนามขาว

### ผู้มีความรู้ด้านการถนอมอาหาร ได้แก่

1. นางจันทร์สม คำดี๊ะ ที่อยู่ 58 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม รายละเอียด การทำแหนม
2. นางวิไล ก้างยาง ที่อยู่ 148 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม รายละเอียด การทำไส้กรอก
3. นางแก้วนภา ก้างยาง ที่อยู่ 117 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม รายละเอียด ทำอาหารพื้นเมือง(ปลาร้า)

### ผู้มีความรู้ด้านความเชื่อ/โหราศาสตร์/ไสยศาสตร์ ได้แก่

1. นายดี ลาศรี ที่อยู่ 5 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม รายละเอียด โหราศาสตร์ (คาถาเป่า)
2. นางฟองแก้ว ก้างยาง ที่อยู่ 6 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม รายละเอียด โหราศาสตร์ (ดูโชคชะตา)
3. นางปุด จันตา ที่อยู่ 106 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม รายละเอียด โหราศาสตร์ (ดูโชคชะตา)

### ผู้มีความสามารถด้านการบริหารจัดการกลุ่ม/คน ได้แก่

1. นางจันทร์ญา ก้างยาง ที่อยู่ 489 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม รายละเอียดจัดตั้งร้านค้าชุมชน (กลุ่มทำนา)
2. นายวินชาย ก้างยาง ที่อยู่ 103/2 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม รายละเอียด กองทุนหมู่บ้าน
3. นางวรรณดี กำนันตา ที่อยู่ 89 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม รายละเอียด กองทุนกลุ่มเลี้ยงหมู
4. นายจินดา ก้างยาง ที่อยู่ 103/1 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม รายละเอียด กลุ่มออมทรัพย์
5. นายก่องคำ ปี่หนู ที่อยู่ 69 หมู่ 2 บ้านป่าซางงาม รายละเอียด กลุ่มผู้ใช้น้ำ

### 3. บ้านหนองปากอ หมู่ 3

- กลุ่มอาชีพ 4 กลุ่ม  
ได้แก่
1. กลุ่มเกษตรกร
  2. กลุ่มข้าวโพด
  3. กลุ่มทอผ้า
  4. กลุ่มจักสาน

### ผู้มีความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่างๆ ในชุมชน

#### แพทย์แผนไทย/สมุนไพร/หมอพื้นบ้าน ได้แก่

1. นายแก้ว มุลแจ่ม ที่อยู่ 46 หมู่ 3 บ้านหนองปากอ รายละเอียด ยาสมุนไพรหมอเมืองล้านนา ยาสมุนไพรหมอเมืองล้านนา มี 5 อย่าง คือ
  1. ยาแก้ลมมะเอ็งคุด ออกหู ออกตา
  2. ยาแก้ปวดเยี่ยวขี้
  3. ยาแก้มดตะคืดลงลิ้ง แก้ปวดแสบ ปวดร้อน
  4. ยาแก้โรคสาร
  5. ยาแก้โรคลมผัดเดือน แก้กินผัด สาบผัด

2. นายสุน อุปคุตษ์ ที่อยู่ 12 หมู่ 3 บ้านหนองปากอ รายละเอียด ทำพิธีสะเดาะเคราะห์

#### ผู้นุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม/ประเพณีท้องถิ่น ได้แก่

1. นายอู๊ด จินะสาม ที่อยู่ 50 หมู่ 3 บ้านหนองปากอ รายละเอียด ทำบั้งไฟ
2. นายยีน แอฤทธิ์ ที่อยู่ 8 หมู่ 3 บ้านหนองปากอ รายละเอียด ทำโคมลอย

#### งานฝีมือต่างๆ เช่น ช่างไม้ ช่างปั้น ช่างแกะ หัตถกรรม/จักสาน ทอผ้า ได้แก่

1. นายตัน ทาเต็ม ที่อยู่ 100 หมู่ 3 บ้านหนองปากอ รายละเอียด ช่างไม้
2. นางกุหลาบ กัลยา ที่อยู่ 182 หมู่ 3 บ้านหนองปากอ รายละเอียด ทอผ้า
3. นายบั้ง สุทธิรักษ์ทรัพย์ ที่อยู่ 150 หมู่ 3 บ้านหนองปากอ รายละเอียด จักสาน

**ผู้มีความรู้ด้านการเกษตร เช่น การเพาะปลูก ขยายพันธุ์ การปรับใช้เทคโนโลยี ได้แก่**

1. นายทองม้วน ดอนเทพพล ที่อยู่ 57 หมู่ 3 บ้านหนองปากอ รายละเอียด ด้านการเกษตรหม้อดิน
2. นายวัน แก้วดำ ที่อยู่ 99 หมู่ 3 บ้านหนองปากอ รายละเอียด ขยายพันธุ์ข้าวโพด
3. นายตัน ทาเต็ม ที่อยู่ 100 หมู่ 3 บ้านหนองปากอ รายละเอียด ด้านปุยชีวภาพ

**ผู้มีความรู้ด้านการถนอมอาหาร ได้แก่**

1. นางแดง พานิช ที่อยู่ 7 หมู่ 3 บ้านหนองปากอ รายละเอียด แกงแคหวาย
2. นางดวงคราญ สีสงค์ ที่อยู่ 328 หมู่ 3 บ้านหนองปากอ รายละเอียด ลาบหมู
3. นางอ้ว ชุมแวงวาปี ที่อยู่ 19 หมู่ 3 บ้านหนองปากอ รายละเอียด ขนมชั้น,ขนมจีน

**ผู้มีความรู้ด้านความเชื่อ/โหราศาสตร์/ไสยศาสตร์ ได้แก่**

1. นางหล้า พุทธะ ที่อยู่ 73 หมู่ 3 บ้านหนองปากอ รายละเอียด โหราศาสตร์ (คาถาเป่า)
2. นางดอก มีปัญญา ที่อยู่ 330 หมู่ 3 บ้านหนองปากอ รายละเอียด โหราศาสตร์ (หมอดู)

**ผู้มีความสามารถด้านการบริหารจัดการกลุ่ม/คน ได้แก่**

1. นายวัน แก้วดำ ที่อยู่ 99 หมู่ 3 บ้านหนองปากอ รายละเอียด ประธานกลุ่มออมทรัพย์
2. นายบุญยืน ก้างยาง ที่อยู่ 82 หมู่ 3 บ้านหนองปากอ รายละเอียด ประธานกองทุนหมู่บ้าน
3. นายวัชรภูมิ กุมพันธ์ ที่อยู่ 89 หมู่ 3 บ้านหนองปากอ รายละเอียด ประธานกลุ่ม SML.
4. นายเมี้ยน ปงลังกา ที่อยู่ 69 หมู่ 3 บ้านหนองปากอ รายละเอียด ประธานกลุ่มทอผ้า

#### 4. บ้านหนองกล้วย หมู่ 4

- กลุ่มอาชีพ 3 กลุ่ม

ได้แก่	1. กลุ่มเลี้ยงหมู	สมาชิกกลุ่ม 30 คน	นางทองคำ มาแสง	ประธาน
	2. กลุ่มปลาร้าหมัก	สมาชิกกลุ่ม 15 คน	นางรัชณี ธาณีวรรณ	ประธาน
	3. กลุ่มพัฒนาสตรี	สมาชิกกลุ่ม 20 คน	นางบังอร โชติอมรศักดิ์	ประธาน

#### ผู้มีความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่างๆ ในชุมชน

##### แพทย์แผนไทย/สมุนไพร/หมอฟันบ้าน ได้แก่

1. นายเคน แสนวัต ที่อยู่ 24 หมู่ 4 บ้านหนองกล้วย รายละเอียด นำสมุนไพรที่มีตามชุมชนมาทำเป็นยาเม็ด ปรงเป็นยารักษาโรคให้กับคนในชุมชน

##### ผู้อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม/ประเพณีท้องถิ่น ได้แก่

1. นายทอง เตรอด ที่อยู่ 20 หมู่ 4 บ้านหนองกล้วย รายละเอียด ผู้นำฝึกสอนหมอลำดนตรีพื้นบ้าน
2. นายจำปี เลขนอก ที่อยู่ 1 หมู่ 4 บ้านกล้วย รายละเอียด ผู้นำทำพิธีทางศาสนา หรือพิธีกรรมต่างๆ ในชุมชน

##### งานฝีมือต่างๆ เช่น ช่างไม้ ช่างปั้น ช่างแกะ หัตถกรรม/จักสาน ทอผ้า ได้แก่

1. นายสำลี พลพิมพ์ ที่อยู่ 25 หมู่ 4 บ้านหนองกล้วย รายละเอียด ช่างจักสานไม้ไผ่
2. นายเข้มทอง สุขสำราญ ที่อยู่ 13 หมู่ 4 บ้านหนองกล้วย รายละเอียด ช่างทอผ้า

##### ผู้มีความรู้ด้านการเกษตร เช่น การเพาะปลูก ขยายพันธุ์ การปรับใช้เทคโนโลยี ได้แก่

1. นายอุทัย โชติอมรศักดิ์ ที่อยู่ 21 หมู่ 4 บ้านหนองกล้วย รายละเอียด หมอดินอาสา
2. นายธีรเดช มาแสง ที่อยู่ 62 หมู่ 4 บ้านหนองกล้วย รายละเอียด เกษตรอาสาเป็นปศุสัตว์อาสา

##### ผู้มีความรู้ด้านการถนอมอาหาร ได้แก่

1. นางทองคำ มาแสง ที่อยู่ 62 หมู่ 4 บ้านหนองกล้วย รายละเอียด การทำหน่อไม้อัดทำผลไม้ดอง ปลาแดดเดียว ปลาร้าหมัก

##### ผู้มีความรู้ด้านความเชื่อ/โหราศาสตร์/ไสยศาสตร์ ได้แก่

1. นางสวัสดิ์ สมหวาน ที่อยู่ 18 หมู่ 4 บ้านหนองปากอ่ รายละเอียด หมอดู สะเดาะห์เคราะห์

##### ผู้มีความสามารถด้านการบริหารจัดการกลุ่ม/คน ได้แก่

1. นายสมาน สมหวาน ที่อยู่ 17 หมู่ 4 บ้านหนองกล้วย รายละเอียด เมล็ดพันธุ์พืชดี

## 5. บ้านศรีบุญเรือง หมู่ 5

-	กลุ่มอาชีพ 4	กลุ่ม			
ได้แก่	1. กลุ่มจักสาน	มีสมาชิกทั้งหมด	9	คน	
	2. กลุ่มไม้กวาด	มีสมาชิกทั้งหมด	7	คน	
	3. กลุ่มอาหารหมู	มีสมาชิกทั้งหมด.	62	คน	
	4. กลุ่มแปรรูปอาหาร	มีสมาชิกทั้งหมด	15	คน	

### ผู้มีความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่างๆ ในชุมชน

#### แพทย์แผนไทย/สมุนไพร/หมอยาพื้นบ้าน ได้แก่

1. นายสาม จัญญโณ ที่อยู่ 19 หมู่ 5 บ้านศรีบุญเรือง รายละเอียด ทำพิธีสะเดาะเคราะห์ รักษากันสมุนไพร นำมาต้มเป็นยารักษาโรค

#### ผู้นุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม/ประเพณีท้องถิ่น ได้แก่

1. นายผล ไชยวุฒิ ที่อยู่ 112 หมู่ 5 บ้านศรีบุญเรือง รายละเอียด ทราบรายละเอียดของงานประเพณี
2. นายสาม จัญญโณ ที่อยู่ 19 หมู่ 5 บ้านศรีบุญเรือง รายละเอียด ปู่จารย์ ทำพิธีบายศรี สู่ขวัญ

#### งานฝีมือต่างๆ เช่น ช่างไม้ ช่างปั้น ช่างแกะ หัตถกรรม/จักสาน ทอผ้า ได้แก่

1. นายหมอก ยืนยง ที่อยู่ 158 หมู่ 5 บ้านศรีบุญเรือง รายละเอียด ช่างไม้
2. นายส่อง จริอินทร์ ที่อยู่ 15 หมู่ 5 บ้านศรีบุญเรือง รายละเอียด ช่างไม้
3. นางยอด จอมนาริน ที่อยู่ 36 หมู่ 5 บ้านศรีบุญเรือง รายละเอียด ช่างไม้

#### ผู้มีความรู้ด้านการเกษตร เช่น การเพาะปลูก ขยายพันธุ์ การปรับใช้เทคโนโลยี ได้แก่

1. นายผล ไชยวุฒิ ที่อยู่ 112 หมู่ 5 บ้านศรีบุญเรือง รายละเอียด การเพาะพันธุ์ ขยายพันธุ์พืช
2. นายคนอง จับใจนาย ที่อยู่ 132 หมู่ 5 บ้านศรีบุญเรือง รายละเอียด การเพาะเมล็ดพันธุ์ข้าว

#### ผู้มีความรู้การถนอมอาหาร ได้แก่

1. นางคำผิง สายมณี ที่อยู่ 18 หมู่ 5 บ้านศรีบุญเรือง รายละเอียด ทำแหนม, การถนอมอาหาร
2. นางน้อย จอมนาริน ที่อยู่ 121 หมู่ 5 บ้านศรีบุญเรือง รายละเอียด ทำกล้วยฉาบ กล้วยตาก

#### ผู้มีความสามารถด้านการบริหารจัดการกลุ่ม/คน ได้แก่

1. นายผล ไชยวุฒิ ที่อยู่ 112 หมู่ 5 บ้านศรีบุญเรือง รายละเอียด กำหนดตำบลหนองป่าก่อ



## 7. บ้านศิริสุวรรณ หมู่ 7

- กลุ่มอาชีพ 1 กลุ่ม  
ได้แก่ 1. กลุ่มไผคา

### ผู้มีความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่างๆ ในชุมชน

#### แพทย์แผนไทย/สมุนไพร/หมอพื้นบ้าน ได้แก่

1. นายสวาท สุธะเดช ที่อยู่ 86/1 หมู่ 7 บ้านศิริสุวรรณ รายละเอียด หมอพื้นบ้าน ต่อกระดูก
2. นางคำ นามแก้ว ที่อยู่ 69 หมู่ 7 บ้านศิริสุวรรณ รายละเอียด หมอยาสมุนไพร
3. นายบุญศรี อินแก้ว ที่อยู่ 29 หมู่ 7 บ้านศิริสุวรรณ รายละเอียด หมอเป่า

#### ผู้นุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม/ประเพณีท้องถิ่น ได้แก่

1. นายมานิตย์ ปิมลือ ที่อยู่ 46 หมู่ 7 บ้านศิริสุวรรณ รายละเอียด วงดนตรีพื้นเมือง
2. นายสันต์ ธรรมกาศ ที่อยู่ 49 หมู่ 7 บ้านศิริสุวรรณ รายละเอียด ฟ้อนรำต่างๆ
3. นายบุญเป็ง ทาป้อม ที่อยู่ 36 หมู่ 7 บ้านศิริสุวรรณ รายละเอียด ปู่จารย์

#### งานฝีมือต่างๆ เช่น ช่างไม้ ช่างปั้น ช่างแกะ หัตถกรรม/จักสาน ทอผ้า ได้แก่

1. นายมนัส ปิมลือ ที่อยู่ 40 หมู่ 7 บ้านศิริสุวรรณ รายละเอียด บอกมิต
2. นายแก้ว นาหลวง ที่อยู่ 61 หมู่ 7 บ้านศิริสุวรรณ รายละเอียด ไม้กวาด ชั่งมะพร้าว
3. นางพาน จับใจนาย ที่อยู่ 85 หมู่ 7 บ้านศิริสุวรรณ รายละเอียด ดอกไม้ประดิษฐ์
4. นายสันต์ ธรรมกาศ ที่อยู่ 49 หมู่ 7 บ้านศิริสุวรรณ รายละเอียด งานใบตอง

#### ผู้มีความรู้ด้านการเกษตร เช่น การเพาะปลูก ขยายพันธุ์ การปรับใช้เทคโนโลยี ได้แก่

1. นายรัช วงศ์ธิ ที่อยู่ 83 หมู่ 7 บ้านศิริสุวรรณ รายละเอียด การปลูกยางพารา ข้าวโพด
2. นายบุญมา จันวัน ที่อยู่ 110 หมู่ 7 บ้านศิริสุวรรณ รายละเอียด การปลูกยางพารา

#### ผู้มีความรู้ด้านการถนอมอาหาร ได้แก่

1. นางวันดี ปิมลือ ที่อยู่ 46 หมู่ 7 บ้านศิริสุวรรณ รายละเอียด การทำแหนม
2. นางอำพรรณ สุธะเดช ที่อยู่ 86/1 หมู่ 7 บ้านศิริสุวรรณ รายละเอียด การทำปลาร้า

### ผู้มีความรู้ด้านความเชื่อ/โหราศาสตร์/ไสยศาสตร์ ได้แก่

1. นายสวาท สุยะเดช ที่อยู่ 86 หมู่ 7 บ้านคีรีสุวรรณ รายละเอียด ไสยศาสตร์ ต่อกระดูก
2. นายเกรียงชัย ลือชัย ที่อยู่ 99/1 หมู่ 7 บ้านคีรีสุวรรณ รายละเอียด ไสยศาสตร์

### ผู้มีความสามารถด้านการบริหารจัดการกลุ่ม/คน ได้แก่

1. นายมานิตย์ ปิมลือ ที่อยู่ 46 หมู่ 7 บ้านคีรีสุวรรณ รายละเอียด ประธานที่ปรึกษากลุ่มต่างๆ
2. นายสมบูรณ์ จี้อาทิตย์ ที่อยู่ 67 หมู่ 7 บ้านคีรีสุวรรณ รายละเอียด ผู้ใหญ่บ้าน
3. นางสาวเสาร์แก้ว นามแก้ว ที่อยู่ 69 หมู่ 7 บ้านคีรีสุวรรณ รายละเอียด กลุ่มแม่บ้าน

## 8. บ้านวังเขียว หมู่ 8

- กลุ่มอาชีพ 5 กลุ่ม  
ได้แก่
  1. กลุ่มผู้เลี้ยงโค
  2. กลุ่มผู้เลี้ยงสุกร
  3. กลุ่มกล้วยตาก
  4. กลุ่มแปรรูปอาหาร
  5. กลุ่มทำนํ้ายาอเนกประสงค์

### ผู้มีความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่างๆ ในชุมชน

#### แพทย์แผนไทย/สมุนไพร/หมอพื้นบ้าน ได้แก่

1. นายมงคล สุริคำ ที่อยู่ 58 หมู่ 8 บ้านวังเขียว รายละเอียด ยาสมุนไพร
2. นายปิ่น เชื้อนปัญญา ที่อยู่ หมู่ 8 บ้านวังเขียว รายละเอียด พิธีสะเดาะเคราะห์
3. นายปิ่น หมดใส ที่อยู่ 7 หมู่ 8 บ้านวังเขียว รายละเอียด ยาสมุนไพร

#### ผู้อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม/ประเพณีท้องถิ่น ได้แก่

1. นายประเสริฐ จอมบุญเรือง ที่อยู่ 70 หมู่ 8 บ้านวังเขียว รายละเอียด ดนตรีพื้นเมือง
2. นายมงคล สุริคำ ที่อยู่ 58 หมู่ 8 บ้านวังเขียว รายละเอียด ดนตรีพื้นเมือง

#### งานฝีมือต่างๆ เช่น ช่างไม้ ช่างปั้น ช่างแกะ หัตถกรรม/จักสาน ทอผ้า ได้แก่

1. นายพิพัฒน์ ปิ่นทอง ที่อยู่ 11 หมู่ 8 บ้านวังเขียว รายละเอียด จักสาน
2. นายจันทร์ ปานแก้ว ที่อยู่ 5 หมู่ 8 บ้านวังเขียว รายละเอียด จักสาน
3. นายบุญทา กันจันะ ที่อยู่ หมู่ 8 บ้านวังเขียว รายละเอียด จักสาน
4. นายจำเริญ ชันดี ที่อยู่ หมู่ 8 บ้านวังเขียว รายละเอียด จักสาน
5. นางทองใบ หมื่นวงศ์ ที่อยู่ หมู่ 8 บ้านวังเขียว รายละเอียด จักสาน

#### ผู้มีความรู้ด้านการเกษตร เช่น การเพาะปลูก ขยายพันธุ์ การปรับใช้เทคโนโลยี ได้แก่

1. นายสมเกียรติ กันธิพันธ์ ที่อยู่ 7 หมู่ 8 บ้านวังเขียว รายละเอียด การเพาะพันธุ์ ขยายพันธุ์พืช
2. นายชาญณรงค์ อินทะจักร ที่อยู่ 45 หมู่ 8 บ้านวังเขียว รายละเอียด การเพาะพันธุ์ ขยายพันธุ์พืช

### ผู้มีความรู้ด้านการถนอมอาหาร ได้แก่

1. นางศรีวิไล สิงห์ศิริ ที่อยู่ หมู่ 8 บ้านวังเขียว รายละเอียด ทำแหนม ถนอมอาหาร
2. นางพัชรา ชื่นสาลี ที่อยู่ หมู่ 8 บ้านวังเขียว รายละเอียด ทำกล้วยฉาบ กล้วยตาก
3. นางแสง วรรณวงษ์ ที่อยู่ หมู่ 8 บ้านวังเขียว รายละเอียด ทำแหนม ถนอมอาหาร

### ผู้มีความสามารถด้านการบริหารจัดการกลุ่ม/คน ได้แก่

1. นายสมเกียรติ กันธิพันธ์ ที่อยู่ 7 หมู่ 8 บ้านวังเขียว รายละเอียด กลุ่มงานทุกกลุ่มในชุมชน
2. นายบุญลพ ชันดี ที่อยู่ หมู่ 8 บ้านวังเขียว รายละเอียด กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน/เลี้ยงสุกร
3. นายประเสริฐ จอมบุญเรือง ที่อยู่ 70 หมู่ 8 บ้านวังเขียว รายละเอียด กลุ่มออมทรัพย์ ปลุกข้าวโพด
4. นางสุดาพร ใจฟู ที่อยู่ 5 หมู่ 8 บ้านวังเขียว รายละเอียด กลุ่มทำน้ำปลา
5. นายธีรภัทร ใจฟู ที่อยู่ 5 หมู่ 8 บ้านวังเขียว รายละเอียด กลุ่มเลี้ยงโค

## 9. บ้านทุ่งโป่ง หมู่ 9

กลุ่มอาชีพ 1 กลุ่ม

ได้แก่ 1. กลุ่มทอเสื่อกก

### ผู้มีความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่างๆ ในชุมชน

แพทย์แผนไทย/สมุนไพร/หมอพื้นบ้าน ได้แก่

1. นายศรีจันทร์ ศรีวิจิ ที่อยู่ หมู่ 9 บ้านทุ่งโป่ง รายละเอียด หมอคาถา เป่ารักษา

งานฝีมือต่างๆ เช่น ช่างไม้ ช่างปั้น ช่างแกะ หัตถกรรม/จักสาน ทอผ้า ได้แก่

1. นายสิทธิศักดิ์ แสนยอด ที่อยู่ หมู่ 9 บ้านทุ่งโป่ง รายละเอียด ก่อสร้างช่างไม้ ช่างปูน
2. นายเตียม ปัจจัย ที่อยู่ หมู่ 9 บ้านทุ่งโป่ง รายละเอียด ก่อสร้างช่างไม้ ช่างปูน
3. นายทองพลอย ศรีลางค์ ที่อยู่ หมู่ 9 บ้านทุ่งโป่ง รายละเอียด ช่างเชื่อมโลหะ
4. นายบุญชุ่ม พงษ์อินทวงศ์ ที่อยู่ หมู่ 9 บ้านทุ่งโป่ง รายละเอียด ช่างเชื่อมโลหะ
5. นางสาวดอกไม้ ปะเมโท ที่อยู่ หมู่ 9 บ้านทุ่งโป่ง รายละเอียด ทอเสื่อกก

## 10. บ้านใหม่พัฒนาใต้ หมู่ 10

กลุ่มอาชีพ 1 กลุ่ม  
ได้แก่ 1. กลุ่มจักสาน

## 11. ผู้มีความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่างๆ ในชุมชน

แพทย์แผนไทย/สมุนไพร/หมอพื้นบ้าน ได้แก่

1. นายผัด อูปป้อ ที่อยู่ 9 หมู่ 10 บ้านใหม่พัฒนาใต้ รายละเอียด ยานี้ว
2. นางปวีณา สมเล็ก ที่อยู่ 97 หมู่ 10 บ้านใหม่พัฒนาใต้ รายละเอียด ยาภูมิคุ้มกันโรคเอดส์
3. นายเรียบ อุดคำ ที่อยู่ 98 หมู่ 10 บ้านใหม่พัฒนาใต้ รายละเอียด เป่าตุ่ม เป่าผี

ผู้นุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม/ประเพณีท้องถิ่น ได้แก่

1. นายทองคำ ดงปาลี ที่อยู่ 55 หมู่ 10 บ้านใหม่พัฒนาใต้ รายละเอียด วงดนตรีพื้นเมือง
2. นายเสมียน นามวงศ์ ที่อยู่ 8 หมู่ 10 บ้านใหม่พัฒนาใต้ รายละเอียด ปู่จารย์
3. นายอ้าย ก่องแก่น ที่อยู่ 20 หมู่ 10 บ้านใหม่พัฒนาใต้ รายละเอียด ไวยวัจกร

งานฝีมือต่างๆ เช่น ช่างไม้ ช่างปั้น ช่างแกะ หัตถกรรม/จักสาน ทอผ้า ได้แก่

1. นายศรีทอง ราชจันตะ ที่อยู่ 15 หมู่ 10 บ้านใหม่พัฒนาใต้ รายละเอียด ช่างไม้
2. นายหวั่น อภิวงษ์งาม ที่อยู่ 37 หมู่ 10 บ้านใหม่พัฒนาใต้ รายละเอียด สานขันโตก ไม้กวาด
3. นางแสง ใจมุข ที่อยู่ 40 หมู่ 10 บ้านใหม่พัฒนาใต้ รายละเอียด สานหมวก

ผู้มีความรู้ด้านการเกษตร เช่น การเพาะปลูก ขยายพันธุ์ การปรับใช้เทคโนโลยี ได้แก่

1. นายเสาวภา ธรรมวุฒิ ที่อยู่ 59 หมู่ 10 บ้านใหม่พัฒนาใต้ รายละเอียด ขยายพันธุ์ข้าว
2. นายมนเทียร ดาฐ ที่อยู่ หมู่ 10 บ้านใหม่พัฒนาใต้ รายละเอียด ทำเครื่องมือ
3. นายประยูร พรหมมา ที่อยู่ 177 หมู่ 10 บ้านใหม่พัฒนาใต้ รายละเอียด ปรับใช้เทคโนโลยีฯ

ผู้มีความรู้ด้านการถนอมอาหาร ได้แก่

1. นางบัวเนียม ภิระบัน ที่อยู่ 34 หมู่ 10 บ้านใหม่พัฒนาใต้ รายละเอียด การทำผักกาดดอง
2. นางจันดี แสนแพทย์ ที่อยู่ 33 หมู่ 10 บ้านใหม่พัฒนาใต้ รายละเอียด การทำปลาร้า
3. นางสาวสวาท คำอ้าย ที่อยู่ 30 หมู่ 10 บ้านใหม่พัฒนาใต้ รายละเอียด ทำแคบหมู

### ผู้มีความรู้ด้านความเชื่อ/โหราศาสตร์/ไสยศาสตร์ ได้แก่

1. นายตัน คำมงคล ที่อยู่ 1 หมู่ 10 บ้านใหม่พัฒนาใต้ รายละเอียด หมอดู
2. นายยัง ปงกันคำ ที่อยู่ 21 หมู่ 10 บ้านใหม่พัฒนาใต้ รายละเอียด เป่าพิษแมลง
3. นายเป็ง ปงลังกา ที่อยู่ 86 หมู่ 10 บ้านใหม่พัฒนาใต้ รายละเอียด เป่าขนบั้ง

### ผู้มีความสามารถด้านการบริหารจัดการกลุ่ม/คน ได้แก่

1. นายเสาวภา ธรรมวุฒิ ที่อยู่ 59 หมู่ 10 บ้านใหม่พัฒนาใต้ รายละเอียด ประธานกลุ่ม
2. นางดารินทร์ อภิวงษ์งาม ที่อยู่ 31 หมู่ 10 บ้านใหม่พัฒนาใต้ รายละเอียด เกษตรเพื่อน
3. นายสุเมธ ณะวัง ที่อยู่ 61 หมู่ 10 บ้านใหม่พัฒนาใต้ รายละเอียด ประธานกลุ่มธนาคาร

# ประเพณีที่สำคัญของชนเผ่าปกากะญอ

## แก่นและคุณค่าของประเพณี (ที่มีต่อชุมชน)

### 1. แก่นของประเพณี

“ประเพณีกำบ้าน” มีแก่นที่สำคัญ คือ เป็นกฎของหมู่บ้าน ซึ่งเชื่อกันว่าคนทุกคน สัตว์ รวมทั้งสิ่งต่างๆ ในหมู่บ้าน จะอยู่ร่วมกันอย่างร่มเย็นเป็นสุข เป็นการสานความสัมพันธ์ระหว่างคนชนเผ่าปกากะญอ

### 2. คุณค่าของประเพณี

“ประเพณีกำบ้าน” มีคุณค่าที่สำคัญ คือ การสอนให้คนในชุมชนมีความรัก มีความสามัคคี รู้จักการให้อภัยกันอยู่ร่วมกันอย่างร่มเย็นเป็นสุข เชื่อและเคารพในบรรพบุรุษ และพร้อมที่จะอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนสืบต่อไป

3. สารระสำคัญในการปรับเปลี่ยนหรือประยุกต์ประเพณี (ถ้ามี)  
ส่วนที่เป็นรูปแบบ

ประเด็นสาระสำคัญ	ในอดีต	ปัจจุบัน
<p>1. สถานที่ประกอบพิธี</p> <p>2. ผู้ทำพิธี</p> <p>3. เวลาทำพิธี</p> <p>4. เครื่องบูชา</p> <p>5. ขั้นตอนพิธีกรรม</p>	<p>- ศาลชาวบ้าน</p> <p>- จ้าบ้าน</p> <p>- เวลาประมาณ 13.00 น. – 16.00 น.</p> <p>- ข้าว, ไข่, หมู, ข้าวตอก, ดอกไม้ เหล้า, บุหรี่</p> <p>- จ้าบ้านเป็นจะกำหนดวันเวลา และประกาศให้ชาวบ้านเข้าร่วมพิธีกรรมครัวเรือนละ 1 คน ห้ามผู้หญิงเข้าร่วม</p> <p>- ให้ผู้หญิง ที่ยังไม่เคยแต่งงาน ตำแป้งเหล้า และทำการผสมแป้งเหล้า</p> <p>- เก็บข้าวสารหลังคาละ 1 ลิตร เก็บไข่ หลังคาละ 1 ตัว และหมูปีละ 1 ตัว โดยเก็บเวียนกันไปตามครัวเรือน</p> <p>- นำแป้งเหล้าแจกเป็นหมวด หมวดละ 2 ลูก</p> <p>- นำของไปเลี้ยงที่ศาลชาวบ้าน จากนั้นก็ทำการกำบ้าน โดยติดป้ายห้ามคนเข้าในหมู่บ้านภายใน 3 วัน</p>	<p>- ศาลชาวบ้าน</p> <p>- จ้าบ้าน (อุ้ยสุข ปวงมาลัยและนายบุญขึ้น ก้างยาง)</p> <p>- เวลาประมาณ 13.00 น. – 16.00 น.</p> <p>- ข้าว, ไข่, หมู, ข้าวตอก, ดอกไม้ เหล้า, บุหรี่</p> <p>- เหมือนในอดีตไม่มีการปรับเปลี่ยนพิธีกรรม</p>

ส่วนที่เป็นแก่นและคุณค่าของประเพณี

ประเด็นสาระสำคัญ	ในอดีต	ปัจจุบัน
1. กฎของหมู่บ้าน	<p>- ในการประกอบพิธีห้ามผู้หญิงเข้าร่วมพิธี ห้ามทำเสียงดัง ห้ามถ่ายรูป ห้ามบันทึกเรื่องต่างๆ และในระหว่างกำบ้าน 3 วัน ห้ามทำเสียงดังทุกอย่าง ห้ามขับรถที่มีเสียงดังในหมู่บ้าน ห้ามเปิดวิทยุ ฯลฯ</p>	<p>h.เหมือนในอดีต ทุกคนต้องปฏิบัติตามประเพณีอย่างเคร่งครัด</p>
2. คุณค่าของประเพณี	<p>a. สอนให้คนในชุมชนรักกัน  b. มีความสามัคคี  c. รู้จักให้อภัย  d. อยู่ร่วมกันอย่างร่มเย็นเป็นสุข  e. ส่งเสริมกลุ่มอาชีพในชุมชน  f. มีความเชื่อและเคารพบรรพบุรุษ  g. อนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมของชนเผ่า   ฯลฯ</p>	<p>i. นำคุณค่าที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน  j. กิจกรรมเข้าค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรม  k. กิจกรรมการปฏิบัติธรรม ฟังธรรม  l. กิจกรรมการเสริมสร้างรายได้ให้กับชุมชน ฯลฯ</p>

## หลักฐาน/เอกสารที่สำคัญในอดีตและปัจจุบัน

- บรรณานุกรม

- ผู้ให้ข้อมูล

- อัยสุข ปวงมาลัย ตำแหน่ง จ้าบ้าน บ้านห้วยสัก

- นายบุญปิ่น ก้างยาง ตำแหน่ง จ้าบ้าน บ้านห้วยสัก

- นายจรินทร์ รุ่งดี ตำแหน่ง ส.อบต.

- อัยจันทร์ขาว ก้างยาง ผู้อาวุโสในหมู่บ้าน